แนวทางการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

Guidelines for Student Development According to the 4th Power to Promote Self-Learning In the Situation of the 2019 Coronavirus Epidemic of Students in Schools Under the Singburi Primary Educational Service Area Office

นิตยา โพธิ์กัน[1]
Nittaya Phokan[1]
ดร.เผด็จ จงสกุลศิริ[2]
Dr.Padet Jongsakulsiri[2]
พระครูภัทรธรรมคุณ, ดร.[3]
Phrakruphattharathammakhun, Dr.[3]
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Buddhist Educational Administration Faculty of Education
Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
E-mail : surachaihongtrakool@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง ๕ ด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบทเรียนอยู่ในระดับมากสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๒๔๑ และด้านวิธีการจัดการการเรียนรู้อยู่ในระดับต่ำสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๕๑ ๒. วิธีการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ พบว่าผู้เรียนมีความพากเพียรในการควบคุมตนเอง รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย เรียนรู้ด้วยตนเองด้วยความพอใจ ใฝ่หาความรู้และสามารถผลักดันตัวเองให้ศึกษาเรื่องต่าง ๆ ไม่

ทอดทิ้งสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการกระทำมีความสอดส่อง ใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์กับกับตนเองและสังคมได้อย่างเต็มที่ มีความเต็มใจเรียนรู้ด้วยตนเอง อันไม่ได้เกิดจากการบังคับเน้นองค์ความรู้ การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติจริงมุ่งพัฒนาตนเองให้สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม ๓. แนวทางการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยการจัดการเรียนรู้ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความพากเพียรในการการควบคุมตนเอง และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ให้เรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยความพอใจ ใฝ่หาความรู้และสามารถผลักดันตัวเองให้ศึกษาเรื่องต่าง ๆ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนานักเรียนหลักอิทธิบาท ๔,การเรียนรู้ด้วยตนเอง, การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙.

Abstract

This research found that: 1. The state of self-learning in the situation of the epidemic of the Coronavirus Disease 2019 was at a high level in all 5 aspects. When considering each aspect, it was found that the learning aspect was at the highest level. The mean was 4.03, the standard deviation was 0.241, and the learning management method was at the lowest level. The mean was 3.97 and the standard deviation was 0.451. 2. Methods for developing students according to the Principle of Influence 4 to promote self-learning in the situation of the epidemic of the corona virus 2019, it was found that learners had perseverance in self-control. Responsible for assigned tasks self-satisfied learning Pursuing knowledge and being able to push yourself to study various subjects Do not abandon what you have learned from your actions. Be vigilant. Use intelligence to benefit yourself and society to the fullest. Willingness to learn on their own which is not caused by the coercion of focusing on the body of knowledge Learning for real practice aims to develop one's self, both physically and mentally, intellect, knowledge and virtue. 3. Guidelines for the development of students according to the principle of power 4 to promote self-learning in the situation of the epidemic of the corona virus 2019 of students in schools under the Sing Buri Primary Educational

Service Area Office. By teaching management to instill learners to have perseverance in self-control. and responsibility for assigned tasks to learn on their own with satisfaction, seeking knowledge and being able to push yourself to study various subjects. Develop learners to be good people with morals and ethics, being able to distinguish between good and evil from right and wrong with a reason.

Keywords : Guidelines for the development of Itthipada students 4, self- learning, the epidemic of the coronavirus disease 2019.

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดเรื่องการศึกษาให้เป็นหน้าที่ของรัฐ ในหมวด 5 มาตรา 54 สรุปสาระสำคัญว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ และให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และต้องดำเนินการกำกับส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล และหมวด 16 ประเด็นการปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 จ. ด้านการศึกษา (4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาปรากฏในหมวด 4 มาตรา 22, 23 สรุปสาระสำคัญ คือ “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนว่ามีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และต้องส่งเสริมผู้เรียนมีการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ส่วนการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ที่เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา”

อย่างไรก็ตาม ด้วยสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID–19) ที่ประเทศจีนเมื่อเดือนธันวาคม 2562 ทำให้ประเทศต่าง ๆ ประกาศปิดสถานศึกษา ขณะที่ประเทศไทยก็ได้รับ

ผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจทุกประเภท ทั้งธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าเกินความจำเป็น รวมถึงอุตสาหกรรมบริการ ตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของไทยในทุกระดับชั้น ทำให้สถานการศึกษาต้องถูกปิดไปด้วยเพื่อลดช่องทางการแพร่ระบาดเชื้อไวรัส ขณะที่รัฐบาลได้ออกประกาศและมีมาตรการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส อาทิ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่ทั่วราชอาณาจักร โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ห้ามการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกประเภท เพื่อจัดการเรียนการสอน การสอบ ฝึกอบรม หรือการทำกิจกรรมใด ๆ ที่มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก เว้นแต่เป็นการดำเนินการสื่อสารแบบทางไกลหรือด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้เลื่อนวันเปิดเทอมภาคเรียนที่ 1 ไปเป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ทำให้ประเทศไทยได้มีโอกาสทบทวนบทเรียนจากต่างประเทศเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไป และมีความสอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาดของโรค กล่าวคือ สถานศึกษาและครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องส่งเสริมให้เด็กนักเรียน/นักศึกษาในทุกระดับ ได้มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่มีการจัดทำสื่อและนำเครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้และสามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้เข้าใจและมีความรู้เข้าถึงได้ง่ายขึ้นในรูปแบบการเรียนรู้แบบออนไลน์ ถือเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนแบบเดิมที่นั่งเรียนในชั้นเรียน แต่เป็นการเรียนรู้บนฐานเทคโนโลยี ซึ่งจะครอบคลุมวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ครูผู้สอน จำนวน 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 คือ การเรียนการสอนนักเรียนระดับอนุบาล 1 ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 50 นาที ผ่านช่องโทรทัศน์และเว็บไซต์ และ 10 นาที สื่อสารผู้ปกครองและนักเรียนด้วยระบบโทรศัพท์ (Line) และอื่น ๆ โดยนักเรียนต้องดูตารางสอนออกอากาศล่วงหน้า 1 วัน ศึกษาแฟ้มงานเอกสารประกอบการเรียน เข้าเรียนผ่านโทรทัศน์ และสรุปองค์ความรู้จากบทเรียน เข้าระบบเช็กชื่อออนไลน์ที่ครูออกแบบไว้ นักเรียนสอบถามข้อสงสัยสื่อสารกับครูผ่านไลน์กลุ่ม ส่วนผู้ปกครอง เตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์และสถานที่เรียนที่บ้าน ศึกษาความเข้าใจตารางสอนและแผนการเรียน ติดต่อสื่อสารกับครูผ่านโทรศัพท์และกลุ่มไลน์ สำหรับครูผู้สอน จัดเตรียมเอกสารแบบฝึกหัดให้นักเรียนและผู้ปกครอง มอบใบงานให้นักเรียนและผู้ปกครอง สื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองผ่านไลน์

รูปแบบที่ 2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4–6 ระบบการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ Online Real–Time Learning Obec TV จำนวน 13 ช่อง ใช้เวลาเรียน 30 นาที ผ่านระบบ VTR (สื่อมีภาพและ

เสียง) จากครูต้นแบบ และ 20 นาที ผ่านครูประจำวิชาด้วย Video Conference (ระบบการติดต่อสื่อสารชนิดหนึ่ง ที่สามารถรับ–ส่งข้อมูลภาพ) โดยนักเรียนเข้ากลุ่มไลน์ ศึกษาแฟ้มงานประกอบการเรียน เข้าเรียนผ่านระบบออนไลน์ที่ครูออกแบบไว้ และร่วมแลกเปลี่ยนกับครูผู้สอน เช็กชื่อเข้าเรียนผ่านระบบออนไลน์ ผู้ปกครอง จะต้องศึกษาตารางเรียนล่วงหน้า สนับสนุนการเตรียมเครื่องมือสัญญาณการเรียนออนไลน์ สนับสนุนการให้นักเรียนสืบค้นงาน จัดทำแฟ้มสะสมความรู้ ติดต่อครูผ่านกลุ่มไลน์ และครูผู้สอน สำรวจความพร้อมนักเรียนรายบุคคล การศึกษาการใช้โปรแกรมออนไลน์ เตรียมและออกแบบกิจกรรมใบงานที่เหมาะสม จัดการเรียนตามวีทีอาร์ดำเนินการสอนและมอบใบงานหรืออื่น ๆ ผ่านระบบวีดิโอ ประสานผู้ปกครองนักเรียน

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID–19) จึงมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของการศึกษาของไทย อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสดังกล่าวได้เป็นอย่างดี และยังเป็นอีกมาตรการหนึ่งในการควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคเชื้อไวรัสดังกล่าวจะคลี่คลายลง (ปิยะวรรณ ปานโต, ๒๕๖๕)

การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นหลักการทางการศึกษาที่มีแนวคิดพื้นฐานมาจากทฤษฎีของ กลุ่มมนุษย์นิยม (Humanism) ซึ่งเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีธรรมชาติเป็นคนดี มีเสรีภาพและความเป็นตนเอง มีความเป็นปัจเจกชน มีศักยภาพ และการรับรู้ตนเอง มีความเป็นจริงในสิ่งที่ตนสามารถเป็นได้ มีการรับรู้ มีความรับผิดชอบและความเป็นมนุษย์ ดังนั้น การที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้นับว่าเป็นคุณลักษณะที่ดีที่สุด ซึ่งมีอยู่ในตัวบุคคล ทุกคน ผู้เรียนควรจะมีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยตนเองจัดเป็นกระบวนการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียนว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อที่ตนเองสามารถที่ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีความสุข และการนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนจึงเป็นการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีความพอใจ มีความขยันขันแข็ง มีความเอาใจใส่ใคร่ครวญอยู่เสมอซึ่งหมายถึง หลักอิทธิบาท ๔ ได้แก่ ๑) ฉันทะ ความพอใจ คือ ความต้องการที่จะทำ รักที่จะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอและปรารถนาจะทำให้ได้ผลดี ๒) วิริยะ ความเพียร คือ ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ท้อถอย ๓) จิตตะ ความคิด คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝักใฝ่ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซานเลื่อนลอยไป ๔) วิมังสา ความไตร่ตรอง หรือ ทดลอง คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตาหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑) เพื่อศึกษาสภาพการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

๒) เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

๓) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Method Research Design) โดยมีขั้นตอนการวิจัย ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จากแหล่งข้อมูล : หนังสือ บทความ ตำรา งานวิจัย website เครื่องมือ : แบบศึกษาเอกสาร การวิเคราะห์ : การวิเคราะห์เนื้อหา Content Analysis ๒) แจกแบบสอบถามนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน ๓๗๐ คน จากแหล่งข้อมูล : นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เครื่องมือ : แบบสอบถาม การวิเคราะห์ : ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๓) สัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครู หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ จากแหล่งข้อมูล : กลุ่มผู้บริหาร ครู หรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ รูป/คน เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ : การวิเคราะห์เนื้อหา Content Analysis

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน ๑๓๗ โรงเรียน โดยมีนักเรียนทั้งหมด๑๐,๐๔๙ คน

๒. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) มาจากประชากร ได้จำนวน ๓๗๐ คน โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ R.V.Krejcie กับ D.W.Morgan (R.V.Krejcie กับ D.W.Morgan, อ้างใน, ธานินทร์ ศิลป์จารุ, ๒๕๔๑): หน้า ๔๙) เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องมากที่สุด จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

ตารางที่ ๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน

สภาพการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี	n = กลุ่มตัวอย่าง ๓๗๐			
	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
๑) ด้านตัวผู้เรียน	4.02	0.351	มาก	๓
๒) ด้านบทเรียน	4.09	0.447	มาก	๑
๓) ด้านวิธีการจัดการการเรียนรู้	3.97	0.451	มาก	๕
๔) ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้	4.01	0.525	มาก	๔
๕) ด้านตัวผู้สอน	4.06	0.447	มาก	๒
ภาพรวม	4.03	0.241	มาก	

๒. ผลการวิเคราะห์วิธีการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

๑. ด้านตัวผู้เรียน ได้แก่ ๑) มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล ๒) มุ่งที่การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อรู้ (Learning to Know) เน้นองค์ความรู้ การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติจริง (Learning to Do) เน้นการพัฒนาทักษะ พัฒนาสมรรถนะ และศักยภาพตนเอง ๓) ผู้เรียนแต่ละคนมีความพากเพียรในการการควบคุมตนเอง และ ความรับผิดชอบ ในงานที่ได้รับมอบหมาย

๒. ด้านบทเรียน ได้แก่ ๑) เน้นสื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ ๒) ครูสามารถใช้สื่อกิจกรรมแต่ละประเภทมาใช้ร่วมกันได้ในหนึ่งคาบเรียน ตามความเหมาะสม ของเนื้อหาของบทเรียน และขนาดของกลุ่มผู้เรียน ๓) เรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยความพอใจ ใฝ่หาความรู้และสามารถผลักดันตัวเองให้ศึกษาเรื่องต่างๆ ได้

๓. ด้านการจัดการการเรียนรู้ ได้แก่ ๑) ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยทั่วไป ๒) การจัดการเรียนรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลทำให้การศึกษามีคุณภาพ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สามารถแยกดีชั่วถูกผิดออกอย่างมีเหตุผล ๓) ไม่ทอดทิ้งสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการกระทำโรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเรียนเอง ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง

๔. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ได้แก่ ๑) การประเมินผลในสภาพจริง เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมใหม่ ๒) ห้องเรียนที่ถูกสุขลักษณะ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพเหมาะสมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีบรรยากาศในการเรียนที่ดี ก็จะส่งผลทางบวกต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ๓) ผู้เรียนเป็นผู้รู้จักแสวงหาแหล่งเรียนรู้ เลือกวิธีเรียนและประเมินความก้าวหน้าของตนเอง มีปัญญาสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันท่วงที

๕. ด้านตัวผู้สอน ได้แก่ ๑) จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมโดยควบคุมกระบวนการการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ๒) ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน และในขณะเดียวกันก็ดำเนินการกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ โดยการสร้างสภาพแวดล้อมและสนับสนุนทางจิตวิทยาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ๓) ฝึกให้ผู้เรียนมีความสอดส่อง ใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์กับกับตนเองและสังคมได้อย่างเต็มที่ มีความเต็มใจเรียนรู้ด้วยตนเอง อันไม่ได้เกิดจากการบังคับ

๓. เสนอแนวทางการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

๑. ด้านตัวผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนมีระดับสติปัญญาเหมาะสม ผู้เรียนมีอายุเหมาะสมพร้อมเรียนรู้ ผู้เรียนมีความถนัดในการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล มุ่งที่การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อรู้ (Learning to Know) เน้นองค์ความรู้ การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติจริง (Learning to Do) เน้นการพัฒนาทักษะ พัฒนาสมรรถนะ และศักยภาพตนเอง ผู้เรียนแต่ละคนมีความพากเพียรในการการควบคุมตนเอง และ ความรับผิดชอบ ในงานที่ได้รับมอบหมาย

๒. ด้านบทเรียน ได้แก่ มีการแนะแนวในการเรียน ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ มีขั้นตอนการเรียนการสอนอย่างชัดเจน เน้นสื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูสามารถใช้สื่อกิจกรรมแต่ละประเภทมาใช้ร่วมกันได้ในหนึ่งคาบเรียน ตามความเหมาะสม ของเนื้อหาของบทเรียน และขนาดของกลุ่มผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองด้วยความพอใจ ใฝ่หาความรู้และสามารถผลักดันตัวเองให้ศึกษาเรื่องต่าง ๆ ได้

๓. ด้านการจัดการการเรียนรู้ ได้แก่ มีการแนะแนวในการเรียน ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ มีขั้นตอนการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยทั่วไป การจัดการเรียนรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลทำให้การศึกษามีคุณภาพ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สามารถแยกดีชั่วถูกผิดออกอย่างมีเหตุผล ไม่ทอดทิ้งสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการกระทำ โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเรียนเอง ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง

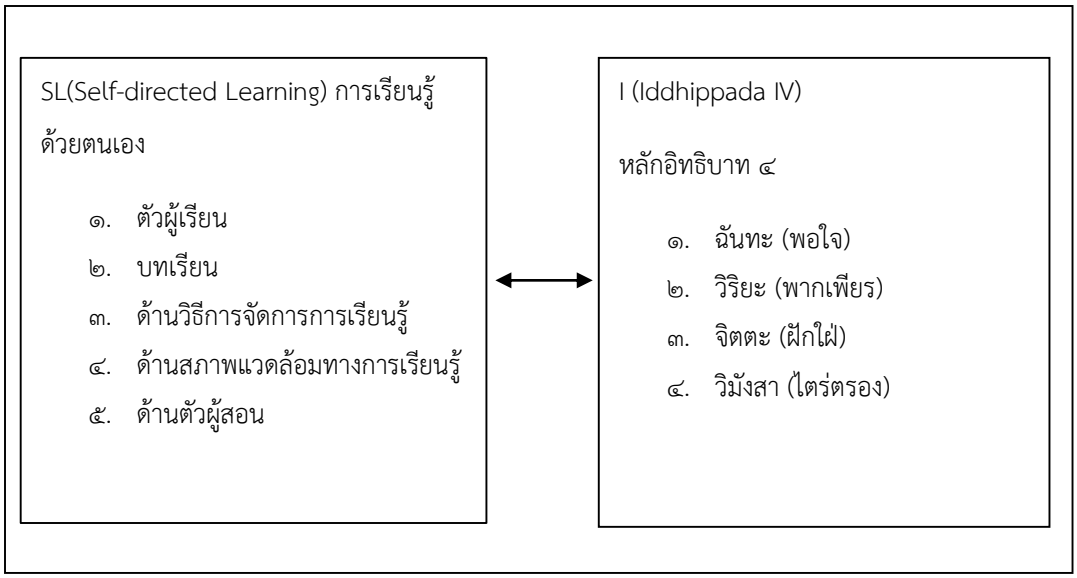
๔. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ได้แก่ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้า หรือความอ่อนเพลีย ทางด้านสรีระของผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน การประเมินผลในสภาพจริง เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมใหม่ ห้องเรียนที่ถูกสุขลักษณะ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพเหมาะสมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีบรรยากาศในการเรียนที่ดี ก็จะส่งผลทางบวกต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้เรียนเป็นผู้รู้จักแสวงหาแหล่งเรียนรู้ เลือกวิธีเรียนและประเมินความก้าวหน้าของตนเอง มีปัญญาสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันท่วงที

๕. ด้านตัวผู้สอน ได้แก่ ผู้สอนประเมินผู้เรียนจากผลการพัฒนา ผู้สอนเป็นผู้ฝึก (Coach) สอนให้น้อยลง เรียนรู้ให้มากขึ้น จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมโดยควบคุมกระบวนการการเรียนรู้ให้บรรลุ

เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน และในขณะเดียวกันก็ดำเนินการกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ โดยการสร้างสภาพแวดล้อมและสนับสนุนทางจิตวิทยาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ฝึกให้ผู้เรียนมีความสอดส่อง ใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์กับกับตนเองและสังคมได้อย่างเต็มที่ มีความเต็มใจเรียนรู้ด้วยตนเอง อันไม่ได้เกิดจากการบังคับ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่จากแนวทางการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ดังภาพที่ ๑

แผนภาพที่ ๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย “SLI”

ที่มา : นางสาวนิตยา โพธิ์กัน, ๒๕๖๕.

อภิปรายผลการวิจัย

๑. สภาพการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีภาพรวมทั้ง ๕

ด้าน นักเรียนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบทเรียน รองลงมา ได้แก่ ด้านตัวผู้สอน ด้านตัวผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และด้านวิธีการจัดการการเรียนรู้ ตามลำดับ

จากผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนดังกล่าวเนื่องจากผู้เรียนมีระดับสติปัญญาเหมาะสม มีอายุเหมาะสมพร้อมเรียนรู้ มีความถนัดในการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ จัดวิชาแบบผสมผสานร่วมกับรายวิชาอื่น บทเรียนมีความเหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดลำดับเนื้อหาแบบก้าวเวียน มีการแนะแนวในการเรียน ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ มีขั้นตอนการเรียนการสอนอย่างชัดเจน มีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้าหรือความอ่อนเพลีย ทางด้านสรีระของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนประเมินผู้เรียนจากผลการพัฒนา ผู้สอนเป็นผู้ฝึก (Coach) และสอนให้น้อยลง เรียนรู้ให้มากขึ้น โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ **วิภาพรรณ พินลา** (วิภาพรรณ พินลา, ๒๕๕๖) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาการศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ อันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้มีความรู้ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดแนวทาง ดังนี้ ๑. ฝึกกระบวนการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดรวบยอด ๒. ฝึกกระบวนการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการสังเกต การคิดเปรียบเทียบ การจำแนก และการให้เหตุผล และ ๓. ฝึกกระบวนการสร้างค่านิยม เพื่อพัฒนาทักษะการประยุกต์ใช้ เนื่องจากสภาวการณ์ในสังคมปัจจุบัน ทั่วโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนมีความแตกต่างกันมากขึ้นก่อให้เกิดเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งพัฒนาผู้เรียนและครูผู้สอนให้สามารถปรับตัวเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยต้องจัดการศึกษาให้ทันกับสถานการณ์โลกที่เต็มไปด้วยความรู้และข้อมูลที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งต้องวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้ก้าวทันต่อกระแสสังคมในทุกมิติในปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

๒. ผลการวิเคราะห์วิธีการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

๑. ด้านตัวผู้เรียน ได้แก่ ๑) มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล ๒) มุ่งที่การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อรู้ (Learning to Know) เน้นองค์ความรู้ การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติจริง (Learning to Do) เน้นการพัฒนาทักษะ พัฒนาสมรรถนะ และศักยภาพตนเอง ๓) ผู้เรียนแต่ละคนมีความพากเพียรในการการควบคุมตนเอง และ ความรับผิดชอบ ในงานที่ได้รับมอบหมาย

๒. ด้านบทเรียน ได้แก่ ๑) เน้นสื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ ๒) ครูสามารถใช้สื่อกิจกรรมแต่ละประเภทมาใช้ร่วมกันได้ในหนึ่งคาบเรียน ตามความเหมาะสม ของเนื้อหาของบทเรียน และขนาดของกลุ่มผู้เรียน ๓) เรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยความพอใจ ใฝ่หาความรู้และสามารถผลักดันตัวเองให้ศึกษาเรื่องต่าง ๆ ได้

๓. ด้านการจัดการการเรียนรู้ ได้แก่ ๑) ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยทั่วไป ๒) การจัดการเรียนรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลทำให้การศึกษามีคุณภาพ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สามารถแยกดีชั่วถูกผิดออกอย่างมีเหตุผล ๓) ไม่ทอดทิ้งสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการกระทำโรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเรียนเอง ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง

๔. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ได้แก่ ๑) การประเมินผลในสภาพจริง เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมใหม่ ๒) ห้องเรียนที่ถูกสุขลักษณะ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพเหมาะสมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีบรรยากาศในการเรียนที่ดี ก็จะส่งผลทางบวกต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ๓) ผู้เรียนเป็นผู้รู้จักแสวงหาแหล่งเรียนรู้ เลือกวิธีเรียนและประเมินความก้าวหน้าของตนเอง มีปัญญาสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันท่วงที

๕. ด้านตัวผู้สอน ได้แก่ ๑) จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมโดยควบคุมกระบวนการการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ๒) ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน และในขณะเดียวกันก็ดำเนินการกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ โดยการสร้างสภาพแวดล้อมและสนับสนุนทางจิตวิทยาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ๓) ฝึกให้ผู้เรียนมีความสอดส่อง ใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์กับกับตนเองและสังคมได้อย่างเต็มที่ มีความเต็มใจเรียนรู้ด้วยตนเอง อันไม่ได้เกิดจากการบังคับ

จากผลการสัมภาษณ์ครู ผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิในเบื้องต้นสะท้อนให้เห็นถึงนักเรียนมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล เน้นสื่อการเรียนการสอนที่

ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือ โสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ มีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยทั่วไป การจัดการเรียนรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลทำให้การศึกษามีคุณภาพ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สามารถแยกดีชั่วถูกผิดออกอย่างมีเหตุผล ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วีรพล แก้วพันธ์อ่ำ** (วีรพล แก้วพันธ์อ่ำ, ๒๕๕๐: หน้า ๙๙) ได้ทำการศึกษาการศึกษาความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้วผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผลการวิจัย พบว่า 1. ความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการควบคุมและตรวจสอบตนเอง องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการปรับปรุงตนเอง องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการจัดการตนเอง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับสูง (ร้อยละ 4.22) ทุกองค์ประกอบ2. เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบโดยวิธีพหุคูณของแต่ละช่วงอายุ พบว่า นักศึกษาในช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความแตกต่างด้านความสามารถในการจัดการตนเอง กับช่วงอายุ 21–30 ปี และช่วงอายุ 21–30 ปี มีความแตกต่างด้านความสามารถในการจัดการตนเอง กับช่วงอายุ 31–40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (.039, .019 ตามลำดับ)

๒. เสนอแนวทางการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

๑. ด้านตัวผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนมีระดับสติปัญญาเหมาะสม ผู้เรียนมีอายุเหมาะสมพร้อมเรียนรู้ ผู้เรียนมีความถนัดในการเรียนรู้เรื่องต่างๆ มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล มุ่งที่การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อรู้ (Learning to Know) เน้นองค์ความรู้ การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติจริง (Learning to Do) เน้นการพัฒนาทักษะ พัฒนาสมรรถนะ และศักยภาพตนเอง ผู้เรียนแต่ละคนมีความพากเพียรในการการควบคุมตนเอง และ ความรับผิดชอบ ในงานที่ได้รับมอบหมาย

๒. ด้านบทเรียน ได้แก่ มีการแนะแนวในการเรียน ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ มีขั้นตอนการเรียนการสอนอย่างชัดเจน เน้นสื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูสามารถใช้สื่อกิจกรรมแต่ละประเภทมาใช้ร่วมกัน

ได้ในหนึ่งคาบเรียน ตามความเหมาะสม ของเนื้อหาของบทเรียน และขนาดของกลุ่มผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองด้วยความพอใจ ใฝ่หาความรู้และสามารถผลักดันตัวเองให้ศึกษาเรื่องต่าง ๆ ได้

๓. ด้านการจัดการการเรียนรู้ ได้แก่ มีการแนะแนวในการเรียน ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ มีขั้นตอนการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยทั่วไป การจัดการเรียนรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลทำให้การศึกษามีคุณภาพ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สามารถแยกดีชั่วถูกผิดออกอย่างมีเหตุผล ไม่ทอดทิ้งสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการกระทำ โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเรียนเอง ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง

๔. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ได้แก่ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้า หรือความอ่อนเพลีย ทางด้านสรีระของผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน การประเมินผลในสภาพจริง เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมใหม่ ห้องเรียนที่ถูกสุขลักษณะ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพเหมาะสมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีบรรยากาศในการเรียนที่ดี ก็จะส่งผลทางบวกต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้เรียนเป็นผู้รู้จักแสวงหาแหล่งเรียนรู้ เลือกวิธีเรียนและประเมินความก้าวหน้าของตนเอง มีปัญญาสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันท่วงที

๕. ด้านตัวผู้สอน ได้แก่ ผู้สอนประเมินผู้เรียนจากผลการพัฒนา ผู้สอนเป็นผู้ฝึก (Coach) สอนให้น้อยลง เรียนรู้ให้มากขึ้น จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมโดยควบคุมกระบวนการการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน และในขณะเดียวกันก็ดำเนินการกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ โดยการสร้างสภาพแวดล้อมและสนับสนุนทางจิตวิทยาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ฝึกให้ผู้เรียนมีความสอดส่อง ใช้ปัญญาให้เกิดประโยชน์กับกับตนเองและสังคมได้อย่างเต็มที่ มีความเต็มใจเรียนรู้ด้วยตนเอง อันไม่ได้เกิดจากการบังคับ โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ **ศรีประไพ ปัดทุมฝาง (**ศรีประไพ ปัดทุมฝาง, ๒๕๕๙) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการเรียนการสอนตามหลักอิทธิบาท ๔ ของโรงเรียนทีปังกรวิทยาพัฒน์ (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการวางแผนงานด้านการจัดการองค์กรด้านงานบุคลากร ด้านการอำนวยการด้านการกำกับดูแล ตามลำดับ ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านการวางแผนงาน ครูควรมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกับคณะผู้บริหารในการวางแผนการทำงานในสถานศึกษา ด้านการจัดการองค์กร ครูควรทำความเข้าใจภาระงานขององค์กรและควรปฏิบัติตามภาระงานที่ระบุเอาไว้ ด้านบุคลากร ควรลดกิจกรรมการเรียน

การสอนให้น้อยลงเพื่อให้ครูได้เตรียมการสอนได้เต็มที่ ด้านการอำนวยการ ควรจัดหาแหล่งการเรียนรู้เพื่อให้ครูจะได้นำใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และด้านการกำกับดูแล ควรการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมีการนิเทศติดการทำงานและการจัดการเรียนการสอนแต่ละฝ่ายมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ครูจัดผู้เรียนมีสภาพร่างกายปกติเหมาะสมกับการเรียนรู้

๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมครูให้จัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก

๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องล่อใจในการเรียนการสอน

๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ห้องเรียนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน

๕) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้โรงเรียนร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

๒. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติการ

๑) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีประสบการณ์เดิมพร้อมเรียนรู้

๒) พัฒนาครูให้มีข้อมูลพื้นฐานจากการเรียนรู้ผู้เรียน

๓) ส่งเสริมกิจกรรมให้ครูมีการฝึกฝนให้แก่ผู้เรียน

๔) ครูมีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

๕) ครูควรจัดการความพร้อมให้นักเรียนที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

๓. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษากระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙

๒) ควรศึกษากิจกรรมส่งเสริมลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙

๓) ควรศึกษากิจกรรมส่งเสริมการพัฒนานักเรียนตามหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙

เอกสารอ้างอิง

ธานินทร์ ศิลป์จารุ, ๒๕๔๑). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS,** กรุงเทพมหานคร: บิส ซิเนสอาร์แอนด์ดี : หน้า ๔๙.

ปิยะวรรณ ปานโต, การจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID–19), https://library.parliament.go.th/th/ radioscript/rr2563-jun5 (ออนไลน์วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

วิภาพรรณ พินลา, (๒๕๕๖). แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑, สาขาการสอนศิลปศาสตร์ (การสอนสังคมศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา.

วีรพล แก้วพันธ์อ่ำ, (๒๕๕๐). “การศึกษาความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้วผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019” , Journal of Roi Kaensarn Academi Vol. 6 No. 1 January 2021: หน้า ๙๙.

ศรีประไพ ปัดทุมฝาง, (๒๕๕๙). การบริหารจัดการการเรียนการสอนตามหลักอิทธิบาท ๔ ของโรงเรียนทีปังกรวิทยาพัฒน์ (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).